

TALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 10/2013 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ydinenergilain ja säteilylain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 19 päivänä maaliskuuta 2013 lähettänyt talousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen eduskunnalle laeiksi ydinenergilain ja säteilylain muuttamisesta (HE 18/2013 vp).

Lausunto

Eduskunnan päätöksen mukaisesti ympäristövaliokunta on antanut asiasta lausunnon (YmVL 6/2013 vp), joka on otettu tämän mietinnön liitteeksi.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- ylitarkastaja Eriika Melkas, työ- ja elinkeinoministeriö
- lääkintöneuvos Mikko Paunio, sosiaali- ja terveysministeriö
- apulaisjohtaja Arja Tanninen, Säteilyturvakeskus STUK
- teknologiapäällikkö Timo Vanttola, Teknologian tutkimuskeskus VTT.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ydinenergilakia ja säteilylakia. Esityksen tarkoituksena on panna täytäntöön yhteisön kehyksen perustamisesta käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen vastuullista ja turvallista huoltoa varten annettu direktiivi.

Ydinenergilakiin lisättäisiin ydinjätehuoltoa koskeva periaatesäännös, jonka mukaan jätteen määrä olisi pidettävä niin pienenä kuin käytän-

nöllisin toimenpitein on mahdollista. Vastaava täydennys tehtäisiin myös säteilylakiin.

Lisäksi ehdotetaan täydennettäväksi ydinenergilain säännöksiä ydinturvallisuuteen ja ydinjätehuoltoon liittyvän itse- ja vertaisarvioinnin järjestämisestä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä elokuuta 2013.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valio-

kunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä hallituksen esityksen mukaisena.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan Suomen lainsäädäntö täyttää jo tälläkin hetkellä lähes kaikki direktiivin asettamat vaatimukset. Niinpä nyt ehdotetut muutokset eivät olennaisesti vaikuta nykyiseen ydin- ja säteilyturvatyöhön.

Ympäristövaliokunta on lausunnossaan (YmVL 6/2013 vp) kiinnittänyt huomiota ydinenergialain ja säteilylain jätehuollon johtavaa periaatetta koskevien momenttien sanamuotojen eroihin. Talousvaliokunnan saaman selvityksen mukaan kyseisten momenttien toisistaan hieman eriävä sanamuoto on tarkoituksenmukainen. Ydinenergialain yleisiä periaatteita koskevat säännökset on lakiteknisenä ratkaisuna toteutettu eri tavoin kuin säteilylain vastaavia periaatteita käsittelevät säännökset. Säteilylain mukaisessa lupakäsittelyssä jätehuollon arviointi on käytäntöä jo nykyiselläänkin tämän lain nimellisen säännöksen (16 §:n 2 momentin 3 kohta) nojalla. Eroavaisuudet pykälien sanamuodoissa eivät vaikuta lakien tulkintakäytäntöihin.

Talousvaliokunta yhtyy alan toimijoiden näkemykseen, jossa on pidetty uutta ydinjätehuol-

lon johtavaa periaatetta tarkoituksenmukaisena. Kohdentamalla turvallisuusvaateet käytön riskien mukaan voidaan viranomaisten ja toiminnanharjoittajien varo- ja suojatoimet painotetusti kohdentaa niiden riskien torjumiseen, joiden todennäköisyys on suurin. Tämä ei poista tarvetta varautua perinteiseen tapaan myös muihin riskeihin, vaikka niiden toteutumisen todennäköisyys olisi pieni.

Hallituksen esityksen mukaan ydinenergiaa koskeva lainsäädäntö tullaan ottamaan kokonaistarkasteluun lähitulevaisuudessa. Talousvaliokunta pitää tärkeänä, että tässä valmistelussa tullaan kiinnittämään huomiota lainsäädännön sisäiseen johdonmukaisuuteen ja terminologian yhdenmukaiseen käyttöön.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella talousvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina.

Helsingissä 26 päivänä huhtikuuta 2013

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Mauri Pekkarinen /kesk
vpj. Marjo Matikainen-Kallström /kok
jäs. Lars Erik Gästgivers /r
Teuvo Hakkarainen /ps
Harri Jaskari /kok
Pia Kauma /kok
Miapetra Kumpula-Natri /sd
Jukka Kärnä /sd

Eero Lehti /kok
Paula Lehtomäki /kesk
Päivi Lipponen /sd
Jari Myllykoski /vas
Martti Mölsä /ps
Sirpa Paatero /sd
Arto Pirttilahti /kesk
Kaj Turunen /ps.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Teija Miller.